

Pacienta tiesības uz atbalstu ārstniecības procesā

Likumiskais pamats – **Pacientu tiesību likums**

- **5.panta sestā daļa** - pacientam ir tiesības uz ģimenes un citu personu atbalstu ārstniecības laikā.
- **Nosacījumi:** Šīs tiesības tiek īstenotas, ja:
  1. tas netraucē citu pacientu ārstniecību;
  2. tas neapdraud citu pacientu tiesības un drošību;
  3. netiek pārkāpti ārstniecības iestādes iekšējās kārtības noteikumi.

Mērķis: Veicināt uz pacientu vērstu aprūpi, nodrošinot radnieku klātbūtni.

Ko sevī ietver “atbalsts”?

Atbalsts nav tikai apciemojums, tas ietver arī:

- ✓ **Psiholoģisko komfortu:** palīdz mazināt trauksmi un stresu;
- ✓ **Informācijas saņemšanu:** ja pacients ir pilnvarojis radnieku, tas var saņemt informāciju par pacienta stāvokli;
- ✓ **Līdzdalību lēmuma pieņemšanā:** ja pacients pats nespēj pieņemt lēmumu, to dara laulātais vai tuvākie radnieki;
- ✓ **Fizisko palīdzību:** atbalsts ikdienas darbībās (ēšana, pārvietošanās), ja tas saskaņots ar personālu.

Ierobežojumi

Tiesības uz atbalstu nav absolūtas. Ierobežojumi var rasties:

- ✓ **Epidemioloģiskā situācijā** – karantīna ārstniecības iestādē vai valstī;
- ✓ **Medicīniskās manipulācijas** – laikā, kad tiek veikta sterila manipulācija.

Algoritms tiesību īstenošanai

1.Solis: Informēšana. Iestājoties ārstniecības iestādē, pacients norāda pilnvaroto personu (piederīgo), kuram ir tiesības būt klāt un saņemt informāciju.

2.Solis: Noteikumu izzināšana. Iepazīties ar ārstniecības iestādes nodaļu darba laikiem un apmeklējumu kārtību.

3.Solis: Saziņa ar ārstējošo ārstu. Ja nepieciešama ilgstoša klātbūtne, piederīgais raksta iesniegumu vai saskaņo to mutiski ar ārstu.

4.Solis: Konflikta risināšana. Ja atbalsts tiek liegts bez pamatota iemesla:

- Vērsties pie nodaļas vadītāja;
- Vērsties pie administrācijas;
- Rakstīt iesniegumu Veselības inspekcijai (galējs līdzeklis);

Ārstniecības personāla loma

- **Empātija:** Atzīt piederīgo kā resursu, nevis traucēkli;
- **Komunikācija:** Skaidri izskaidrot, kad piederīgajam uz brīdi jāatstāj palāta;
- **Iesaiste:** Pamācīt piederīgo, kā viņš var praktiski palīdzēt pacienta aprūpē.

Secinājumi

- Atbalsts ir viena no pacienta pamattiesībām.
- Tas uzlabo ārstniecības rezultātus un pacientu drošību.
- Atslēga uz veiksmīgu sadarbību ir savstarpēja cieņa starp medicīnas personālu, pacientu un viņa tuviniekiem.